

Lad os engang se lidt paa Forholdene inde i Byerne; mon de for den ubemidlede Kvinde er at foretrække for vore Landboforhold? Den unge Pige, som kommer til Byen for at tjene, kan hun vente sig højere Løn, mindre Arbejde og et rigere og fyldigere Samliv med Familien end paa Landet? Jeg tvivler meget paa det. Og saa de store Fristelser, som saadan en ung, uerfaren Bondepige er udsat for. Da Anne Bruun holdt sit Foredrag i Odense om Bekæmpelsen af den offentlige Prostitution, fremhævede hun særlig dette, at det var fornemmelig de unge Bønderpiger, som kom til Byerne at tjene, der endte i Bordellerne. Det er blevet os fortalt her i „Kvinden og Samfundet“ hvad Løn en Kassererske og en Syerske kan opnaa. Det var ikke den høje Løn, saa langt fra. Hvis jeg ikke husker fejl, var det i Almindelighed ikke over 30 Kr. maanedlig paa egen Kost og Logi. Og saa den lange Arbejdstid inden fire Vægge, hvor er den ikke nedbrydende baade for Sjæl og Legem. Har nu disse unge Kvinder ikke deres Hjem i Byen, ja, saa staar de jo tilmed fuldstændig alene. — Men saa Fremtidsudsigterne; ja, kan en gøre et godt Parti, som Karen Mortensen skriver om, saa kan hun jo faa det godt saavel i Byerne som paa Landet; men skal den unge Pige blive hvad man kalder en Arbejders Kone, ja, da er hendes Kaar efter min Mening og mit Kendskab til de arbejdendes Kaar i Byerne langt daarligere end paa Landet. I „Hvad vi vil“ har det tydelig nok været os skildret, hvor kummerlig en Tilværelse, de frister. Jeg vil ikke gentage det her, da jeg antager, at Læserne af „Kvinden og Samfundet“ er fuldt fortrolige med det. — Naar jeg læser Karen Mortensens Skildring af vore Landboforhold, ser det ud for mig, som hun ikke har fulgt med Udviklingen paa Landet de sidste Aar. Naar hun f. Eks. skriver om de „fine Baller“, som har afløst de gamle Gilder, ja, saa er det noget, som slet ikke mer er til. De er gaaet i Graven for mindst 20 Aar siden. Der er jo, som bekendt, rejst en Masse Forsamlingshuse, ja, snart et i hver Landsby, hvor der holdes Gymnastik, Foredrag, Oplæsning og ogsaa Gilder af og til, men ingenlunde „fine Baller.“ I disse Huse samles gamle og unge, baade tjenende og ikke-tjenende. Jeg mener nu, at de Fornøjelser og Adspredelser, der bydes de unge herude paa Landet i vore Dage, er langt at foretrække for de gamle Gilder, hvor det tit gik alt andet end høvisk til. Drik og Slagsmaal var meget almindeligt. Nu hører det snart til en Sjældenhed, at en ung Karl smager Brændevin.

I det hele taget synes jeg nok, at Karen Mortensen maler mig Bonden og hans Kone for sort. Der er virkelig mange gode Bondehjem, og der er ogsaa mangen ung Pige, som er glad ved at være der. Jeg har talt med og kender flere unge Piger, som har sagt: „Vi har det godt, vi rejser ikke, saalænge de vil ha' os“ — Men for at tage Spørgsmaalet op igen: Hvad skal man opmuntre de unge ubemidlede Kvinder til? Ja, jeg vil sige: Vi skal hverken opmuntre dem til at rejse til Byerne eller blive paa Landet, vi skal opmuntre dem til at blive dygtige Mennesker, se at uddanne sig i en eller anden særlig Retning, hvad de nu synes, de har Lyst til og Anlæg for, det være sig enten Madlavning, Mejeri, Rengøring, Syning (eller ogsaa noget mere aandeligt Arbejde), bare blive rigtig dygtige og paalidelige, saa vil de nok finde en god Plads, enten det saa bliver paa Land eller i By, der er gode Pladser og brave Folk begge Steder. Og Fremtidsudsigterne, ja, de vil vist ogsaa blive lidt bedre, skønt det ligger hverken i den enkelte Persons eller den enkelte Klasses Haand, det er en Samfundsopgave, som vi alle skal række Haand til for at løse.

De Ramaskrig, der om Vinteren fra de større Byer lyder ud over Landet om Arbejdsløshed og den deraf følgende Nød og Elendighed, synes jeg ikke ere skikkede til at lokke Folk derind, og de Bønner der, naar Ferierne nærme sig, sendes til Landboerne om at tage sig af deres arme, blage og forsultne Børn lige saa lidt.

Amalie Frederiksen.